

25.05.2016

Stj/11

§ 144

Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruuan saamiseksi kaupungin päiväkodeissa

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Straniuksen aloitteen loppuun käsittelyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus siirtyä myös päiväkodeissa kasvisruokapäivään. (Laura Rissanen)

Käsittely

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Laura Rissanen valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kokeilua vegaaniruuan tarjoamisesta 20 päiväkodissa ei järjestetä. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ja hyväksytyjen määrärahojen puitteissa ei ole mahdollista toteuttaa vegaaniruokavaliota päiväkodeissa.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

8 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Laura Rissanen palautusehdotus hyväksytty.

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että kokeilua vegaaniruuan tarjoamisesta 20 päiväkodissa ei järjestetä. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ja hyväksytyjen määrärahojen puitteissa ei ole mahdollista toteuttaa vegaaniruokavaliota päiväkodeissa.

Jaa-äännet: 47

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Katriina Juva, Jessica Karhu, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Tuuli Kousa, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Antti Möller, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 32

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Fatbardhe Hetemaj, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen

Tyhjä: 2

Pentti Arajärvi, Ville Jalovaara

Poissa: 4

Eero Heinäluoma, Pekka Majuri, Jarmo Nieminen, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Julistettuaan keskustelun itse asiassa päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli ehdotettu hyväksyttäväksi seuraava toivomusponsi:

Valtuutettu Laura Rissanen oli valtuutettu Ulla-Marja Urhon kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus siirtyä myös päiväkodeissa kasvisruokapäivään.

Selonteko myönnettiin oikeaksi

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

9 äänestys

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Laura Rissasen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttä, että selvitetään mahdollisuus siirtyä myös päiväkodeissa kasvisruokapäivään

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 57

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Katriina Juva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaa-
ra, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Antti Möller, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Helena Kantola, Mika Raatikainen, Wille Rydman

Tyhjä: 16

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Terhi Koulumies, Jape Lovén, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen

Poissa: 9

Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Seppo Kanerva, Otso Kivekäs, Pekka Majuri, Jarmo Nieminen, Osku Pajamäki, Tatu Rauhamäki, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Laura Rissasen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

25.05.2016

Stj/11

Liitteet

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite
- 2 Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille_THL ja VRN_2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 39 muuta valtuutettua ovat tehneet 27.8.2014 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Helsingin päiväkohteissa otetaan käyttöön mahdollisuus valita lapselle myös vegaaniruoka.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, kahdeksan kuukauden kuluessa.

Kaupunginhallitus palautti 16.2.2015 § 172 asian uudelleen valmisteluun siten, että sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuositukset lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kustannusvaikutuksista tulee saada kattavampi arvio.

Valtuusto käsittelee aloitteita vähintään neljä kertaa kalenterivuodessa. Jos työjärjestyksessä määräaika ylittyy sen vuoksi että kaupunginhallitus päättää palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, aloite käsitellään määräajan päättymistä seuraavassa aloitteita käsittelevässä valtuuston kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto palautti asian 20.5.2015 §150 kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuositukset lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kokonaisuuden kustannusvaikutuksista tulee saada kattavampi arvio, esim. kyselyllä kiinnostuneiden perheiden määrstä.

Jos työjärjestyksessä tarkoitettu määräaika ylittyy sen vuoksi, että kaupunginvaltuusto päättää palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, aloite on esitettävä uudelleen valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa palauttamispäätöksestä.

Valtion ravitsemusneuvottelukunta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos julkaisivat uudet lapsiperheiden ruokasuositukset 22.1.2016. Koska nämä uudet suositukset valmistuivat vasta tammikuun lopussa 2016, on niiden perusteella valmisteltu varhaiskasvatusvirastossa yhdessä palveluntuottajan uusi lausunto, jota varhaiskasvatuslautakunta käsitteli 8.3. hyväksyen sen 5.4.2016.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi valtakunnalliset uudet ravitsemussuositukset ohjaavat päiväkodin ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Päivähoidon ateriat muodostavat 2/3 lapsen päivittäisestä ravinnontarpeesta muodostaen yhdessä kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden.

Valtion ravitsemusneuvottelukunta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos julkaisivat 22.1.2016 uudet kansalliset Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille, liite 2. Suosituksissa kuvataan terveyttä edistävän monipuolisen ruokavalion periaatteet sekä keinoja sen toteuttamiseen lapsiperheissä. Suositukset kattavat lapsiperheen ruokailun kokonaisuuden, johon kuuluu myös lasten ruokailu päivähoidossa ja suositukset vegaaniruokavaliosta.

Varhaiskasvatusvirastossa tilannetta on arvioitu uuden Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille pohjalta. Uuden suosituksen mukaan päiväkotij- ja kouluruokailussa kasvisruokavalio kannattaa toteuttaa lakto-ovo-vegetaarisena, jolloin ruokavalioon sisältyy kasvikunnan tuotteiden lisäksi maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Suosituksessa todetaan lisäksi, että vegaaniruokavalio on monipuolisesti koottuna turvallinen ja riittävä myös päiväkotij-ikäisille lapsille, mutta vaatii ravitsemusosaamista. Suositukseen on kirjattu, että vegaaniperheiden tulee saada neuvola- ja ravitsemusterapeutin ohjausta.

Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa. Varhaiskasvatuksessa arvostetaan perheiden valintoja ja pyritään ottamaan perheiden toiveet mahdollisuuksien mukaan huomioon. Lapselle voidaan järjestää lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvikunnan tuotteita, maitotaloustuotteita ja kananmunaa tai vanhempien niin halutessa, lapselle voidaan tarjota vanhempien päiväkotijin toimittamaa vegaaniruokaa. Lapsi saa ruoan päiväkodista niinä päivinä, kun ruoka sopii vegaaneille. Muina päivinä vanhemmat tuovat pääruoan. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaattilla, leivällä ja ruokajuomalla. Aamu- ja välipalalla pyritään soveltuvasti tarjoamaan vegaanilapselle sopivaa ruokaa. Vanhemmat sopivat ruoan toimituksista päiväkodin keittiö- ja hoitohenkilökunnan kanssa. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta.

Helsingissä koulujen kasvisruokavalio sisältää maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Vegaaniruokavaliota noudattaville lapsille kouluateriat järjestetään soveltuvista kasvisruokalistan ruokalajeista, joita täydennetään aterian lisäkkeillä. Kouluruokailu eroaa varhaiskasvatuksen ruokailusta kuitenkin siten, että kouluateria kattaa 1/3 oppilaan ravitsemuksesta, kun varhaiskasvatuksen ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta. Kun vanhemmat haluavat lapsensa noudattavan vegaaniruokavaliota koulussa, heidät ohjataan lapsen kanssa keskustelemaan ruokavaliosta kouluterveydenhoitajan kanssa.

Mikäli vegaaniruokavalio toteutettaisiin päiväkodeissa, tultaisiin se toteuttamaan uusien suositusten mukaisesti. Tällöin päiväkodin ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päiväkodin ruokalistan rinnalle on suunniteltu vegaaniruokavaliolle soveltuva ravitsemussuositusten mukainen ruokalista, jossa on otettu huomioon toteuttamismahdollisuudet ja -kustannusvaikutukset. Ruokavalio toteutetaan vähäsuolaisena ja -sokerisena käytettävissä olevista raaka-aineista. Kaikkia perus- ruokalistalla olevia luomutuotteita ei voida korvata vastaavilla vegaaneille sopivilla luomutuotteilla. Ruoan annostelu päiväkotiryhmissä toteutetaan lautasmallin mukaisesti.

Vegaaniruokavalion ravitsemusta ja monipuolisuutta ei pystytä takaamaan, jos lapsella on myös jokin terveydellisistä syistä johtuva erityisruokavalio. Vegaaniruokavalion toteuttaminen on haasteellista pienissä päiväkodeissa ja erillisryhmissä. Ryhmäperhepäiväkodeissa ei ole mahdollista toteuttaa vegaaniruokavaliota, koska kohteessa ei ole ammattitaitoista keittiöhenkilökuntaa. Vanhemmat vastaavat tällöin lapsen tarvitsemista lisäravinteista ja lapsen kokonaisravitsemuksesta.

Tammikuussa 2016 päiväkodeille tehdyn kyselyn perusteella vegaaniruokavaliota noudatti noin 27 perhettä. Päiväkotien antaman arvion mukaan asiakkaita olisi noin 125, jos vegaaniruokavalio olisi vapaasti saatavilla.

Tällä hetkellä päiväkotihoidossa keskimääräinen lapsikohtainen ateriakustannus on 7,26 euroa päivässä sisältäen aamupalan, lounaan ja välipalan. Palveluntuottaja on ilmoittanut, että suosituksen mukaisen vegaaniruokavalion toteuttaminen lisää kustannuksia 4,40 euroa / vegaaniruokailija / päivä. Lisätyön osuus kustannuksesta on 68,5 %, joka sisältää mm. suunnittelun, raaka-aineiden hallinnan ja ruoan tuottamisen ja tarjoilun.

Raaka-aineen korvaaminen kalliimmalla raaka-aineella lisää kustannuksia 10,5 % ja muut kulut ovat 2 %. Hävikin määrä on arvioitu olevan 19 %. Hävikin määrään vaikuttavat tuotevalikoiman laajuus, pakkaus-

25.05.2016

Stj/11

koot ja pieni asiakasmäärä/päiväkoti. Yhden lapsen vegaaniaterian lisäksi kustannukset vuodessa ovat 990 euroa (225 toimintapäivää).

Mikäli arviot 125 vegaaniruokaa syövän lapsen osalta toteutuisivat, olisi kustannus vuositasolla 123 750 euroa. Ruotsinkielisen päivähoiton osuus tästä olisi 10 890 euroa. Vegaaniruokavaliota tarjotaan kokeilu-luonteisesti vuoden ajan kahdessakymmenessä varhaiskasvatusviraston valitsemissa päiväkodissa todellisten lisääntyvien kustannusten selvittämiseksi.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite
- 2 Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille_THL ja VRN_2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2016 § 467

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.05.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Poistetaan esittelijän perusteluista seuraava: "Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ja hyväksytyjen määrärahojen puitteissa ei ole mahdollista toteuttaa vegaaniruokavaliota päiväkodeissa."

Lisätään vastaavaan kohtaan seuraava: "Vegaaniruokavaliota tarjotaan kokeiluluonteisesti vuoden ajan kahdessakymmenessä varhaiskasvatustuviraston valitsemassa päiväkodissa todellisten lisääntyvien kustannusten selvittämiseksi."

Kannattaja: Terhi Peltokorpi

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 5

Arja Karhuvaara, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 6

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 3

Osku Pajamäki, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Poissa: 1

Lasse Männistö

Kaupunginhallitus hyväksyi Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5 - 6 (3 tyhjää, 1 poissa).

09.05.2016 Pöydälle

11.05.2015 Ehdotuksen mukaan

04.05.2015 Pöydälle

16.02.2015 Palautettiin

09.02.2015 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048

25.05.2016

Stj/11

annikki.thoden(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 05.04.2016 § 40

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien vegaaniruoan saamista kaupungin päiväkoteihin.

Päivähoidon ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta ja ne muodostavat yhdessä kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden.

Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi ravitsemussuositukset ohjaavat päiväkodin ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Koko väestölle tarkoitettujen yleisten suomalaisten ravitsemussuositusten uusittu vuonna 2014. Tämän lisäksi tietyille väestöryhmille on annettu erillisiä ravitsemussuosituksia, joissa on otettu huomioon kyseisten väestöryhmien ravitsemukselliset erityistarpeet. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja Valtion ravitsemusneuvottelukunta julkaisivat 22.1.2016 uuden kansallisen Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille. Suosituksissa kuvataan terveyttä edistävän monipuolisen ruokavalion periaatteet sekä keinoja sen toteuttamiseen lapsiperheissä ja ne kattavat lapsiperheen ruokailun kokonaisuuden, johon kuuluu myös lasten ruokailu päivähoitossa ja suositukset vegaaniruokavaliosta.

Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa. Varhaiskasvatuksessa arvostetaan perheiden valintoja ja pyritään ottamaan perheiden toiveet mahdollisuuksien mukaan huomioon. Lapselle voidaan järjestää lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvikuukan tuotteita, maitotaloustuotteita ja kananmunaa tai vanhempien niin halutessa, lapselle voidaan tarjota vanhempien päiväkotiin toimittamaa vegaaniruokaa. Lapsi saa ruoan päiväkodista niinä päivinä, kun ruoka sopii vegaaneille. Muina päivinä vanhemmat tuovat pääruoan. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaattilla, leivällä ja ruokajuomalla. Aamu- ja välipalalla pyritään soveltuvasti tarjoamaan vegaanilapselle sopivaa ruokaa. Vanhemmat sopivat ruoan toimituksista päiväkodin keittiö- ja hoitohenkilökunnan kanssa. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta.

Helsingissä koulujen kasvisruokavalio sisältää maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Vegaaniruokavaliota noudattaville lapsille kouluateriat järjestetään soveltuvista kasvisruokalistan ruokalajeista, joita täydennetään

tään aterian lisäkkeillä. Kun vanhemmat haluavat lapsensa noudattavan vegaaniruokavaliota, ohjataan heidät lapsen kanssa keskustelemaan ruokavaliosta kouluterveydenhoitajan kanssa. Kouluruokailu eroaa varhaiskasvatuksen ruokailusta siten, että kouluateria kattaa 1/3 oppilaan ravitsemuksesta, kun varhaiskasvatuksen ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta.

Tilannetta on arvioitu uuden Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille pohjalta. Uuden suosituksen mukaan päiväkotijä kouluruokailussa kasvisruokavaliota kannattaa toteuttaa lakto-ovo-vegetaarisenä, jolloin ruokavaliota sisältyy kasvituksen tuotteiden lisäksi maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Suosituksessa todetaan lisäksi, että vegaaniruokavaliota on monipuolisesti koottuna turvallinen ja riittävä myös päiväkotikäisille lapsille, mutta vaatii ravitsemusosaamista.

Suositukseseen on kirjattu, että vegaaniperheiden tulee saada neuvola- ja ravitsemusterapeutin ohjausta.

Mikäli vegaaniruokavaliota toteutetaan päiväkodeissa, tullaan se toteuttamaan suosituksen mukaisesti. Päiväkodin ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päiväkodin ruokalistan rinnalle on suunniteltu vegaaniruokavaliota soveltuva ravitsemussuositusten mukainen ruokalista, jossa on otettu huomioon toteuttamismahdollisuudet ja -kustannusvaikutukset. Ruokavaliota toteutetaan vähäsuolaisena ja -sokerisena käytettävissä olevista raaka-aineista. Kaikkia perusruokalialla olevia luomutuotteita ei voida korvata vastaavilla vegaaneille sopivilla luomutuotteilla. Ruokailun annostelu päiväkotiryhmissä toteutetaan lautasmallin mukaisesti.

Vegaaniruokavaliota ravitsemusta ja monipuolisuutta ei pystytä takaamaan, jos lapsella on myös jokin terveydellisistä syistä johtuva erityisruokavaliota. Vegaaniruokavaliota toteuttaminen on haasteellista pienissä päiväkodeissa ja erillisryhmissä. Ryhmäperhepäiväkodeissa ei ole mahdollista toteuttaa vegaaniruokavaliota, koska kohteessa ei ole ammattitaitoista keittiöhenkilökuntaa. Vanhemmat vastaavat lapsen tarvitsemista lisäravinteista ja lapsen kokonaisravitsemuksesta.

Tammikuussa 2016 päiväkodeille tehdyn kyselyn pohjalta toimintamallia noudatti noin 27 perhettä. Päiväkotien antaman arvion mukaan asiakkaita olisi noin 125, jos vegaaniruokavaliota olisi vapaasti saatavilla. Määrä voi tästä vielä muuttua. Päiväkotihoidossa keskimääräinen lapsikohtainen ateriakustannus on tällä hetkellä 7,26 euroa päivässä sisältäen aamupalan, lounaan ja välipalan.

Palveluntuottaja on ilmoittanut, että suosituksen mukaisen vegaaniruokavaliota toteuttaminen lisää kustannuksia 4,40 euroa/vegaaniruokailija/päivä. Lisätyön osuus kustannuksesta on 68,5 %, joka sisältää mm.

suunnittelun, raaka-aineiden hallinnan ja ruoan tuottamisen ja tarjoilun. Raaka-aineen korvaaminen kalliimmalla raaka-aineella lisää kustannuksia 10,5 % ja muut kulut ovat 2 %. Hävikin määrä on arvioitu olevan 19 %. Hävikin määrään vaikuttavat tuotevalikoiman laajuus, pakkaus-koot ja pieni asiakasmäärä/päiväkoti. Yhden lapsen vegaaniterian li-säkustannukset vuodessa ovat 990 euroa (225 toimintapäivää).

Mikäli arviot 125 vegaaniruokaa syövän lapsen osalta toteutuvat, on kustannus vuositasolla 123 750 euroa. Ruotsinkielisen päivähoidon osuus tästä on 10 890 euroa. Varhaiskasvatusviraston ja opetusviras-ton talousarvioissa vuodelle 2016 ei ole varauduttu vegaaniruokavalion aiheuttamiin lisäkustannuksiin.

Lausunnossa mainitut asiat huomion ottaen vegaaniruokaa voidaan tarjota Helsingin kaupungin päiväkodeissa, edellyttäen, että talousar-viossa varaudutaan tähän. Mikäli vegaaniruokaa aletaan tarjota, tulee kustannuksia seurata säännöllisesti.

Varhaiskasvatuslautakunta ei pidä esittelijän lausuntoa/pohjaesitystä tarpeeksi selkeänä liittyen vegaaniruokailuun Helsingin päiväkodeissa. Varhaiskasvatuslautakunta katsoo, että Helsinkiläisillä veronmaksajilla ei ole velvollisuutta kustantaa Helsinkiläisten päiväkotilasten vegaani-ruokavaliota. Jos vanhemmat haluavat lapselleen vegaaniruokavalion päiväkodissa, vanhempien tulee itse vastata vegaaniruokavalion tuotta-misesta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mikäli vegaaniruokaa aletaan tarjota Helsingin kaupungin päiväkodeis-sa, monipuolistaa se tarjottavia palveluita, mutta lisää samalla kustan-nuksia. Vegaaniruokavalion mahdollistaminen vastaa perheiden toivei-siin ja vaikuttaa lapsen kokonaisravitsemukseen. Vegaaniruokaa ei pystytä tarjoamaan kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä eikä silloin, jos lapsella on myös jokin terveydellisistä syistä johtuva erityisruokavalio. Vegaaniruokavalion ruokalista- ja ateriasuunnittelua tulee ohjaamaan valtakunnalliset ravitsemussuositukset vegaaniruokavaliota noudatta-vien lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi. Vanhemmille jää kuitenkin vastuu lapsen kokonaisravitsemuksesta.

Käsittely

05.04.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausuntoehdotustaan niin, että lausunnon loppuun lisä-tään seuraavat virkkeet: Lausunnossa mainitut asiat huomion ottaen vegaaniruokaa voidaan tarjota Helsingin kaupungin päiväkodeissa,

edellyttäen, että talousarviossa varaudutaan tähän. Mikäli vegaaniruokaa aletaan tarjota, tulee kustannuksia seurata säännöllisesti.

Vastaehdotus:

Aleksi Niskanen: Vastaehdotus: Varhaiskasvatuslautakunta ei pidä esittelijän lausuntoa/pohjaesitystä tarpeeksi selkeänä liittyen vegaaniruokailuun Helsingin päiväkodeissa. Varhaiskasvatuslautakunta katsoo, että Helsingiläisillä veronmaksajilla ei ole velvollisuutta kustantaa Helsingiläisten päiväkotilasten vegaaniruokavaliota. Jos vanhemmat haluavat lapselleen vegaaniruokavalion päiväkodissa, vanhempien tulee itse vastata vegaaniruokavalion tuottamisesta.

Kannattaja: Mukhtar Abib

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Varhaiskasvatuslautakunta ei pidä esittelijän lausuntoa/pohjaesitystä tarpeeksi selkeänä liittyen vegaaniruokailuun Helsingin päiväkodeissa. Varhaiskasvatuslautakunta katsoo, että Helsingiläisillä veronmaksajilla ei ole velvollisuutta kustantaa Helsingiläisten päiväkotilasten vegaaniruokavaliota. Jos vanhemmat haluavat lapselleen vegaaniruokavalion päiväkodissa, vanhempien tulee itse vastata vegaaniruokavalion tuottamisesta.

Jaa-äännet: 4

Emma Kari, Petra Malin, Terhi Mäki, Martti Tulenheimo

Ei-äännet: 5

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Juha Levo, Aleksi Niskanen, Laura Simik

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Aleksi Niskasen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5–4.

Emma Kari, Martti Tulenheimo, Petra Malin ja Terhi Mäki ilmoittivat seuraavan yhteisen eriävän mielipiteen:

Jätämme eriävän mielipiteen päätökseen. Olimme esittelijän muutetun esityksen kannalla. Ravintosuositusten muutokset mahdollistavat vegaaniruokavalion tarjoamisen myös päiväkodeissa, kun siihen varataan tarvittavat määrärahat. Perheitä tulisi kohdella yhdenvertaisesti myös ruokavalion osalta, kun kyseessä ovat painavat eettiset syyt. Opetusviraston palveluissa kyetään tarjoamaan myös vegaaniruokaa, ja varhaiskasvatusviraston olisi hyvä noudattaa samoja käytäntöjä.

25.05.2016

Stj/11

08.03.2016 Pöydälle

07.04.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

25.11.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

11.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Erja Suokas, ruokapalveluvastaava, puhelin: 310 43246
erja.suokas(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 20.05.2015 § 150

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

20.05.2015 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Hannu Oskala valtuutettu Pilvi Torstin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuositukset lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kokonaisuuden kustannusvaihteluksista tulee saada kattavampi arvio, esim. kyselyllä kiinnostuneiden perheiden määräästä.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

7 äänestys

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Hannu Oskalan palautusehdotus hyväksytty.

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vuonna 2015 valmistuvat ravitsemussuositukset lasten päivähoitoruokailun suhteen huomioidaan. Lisäksi esityksen kokonaisuuden kustannusvaikutuksista tulee saada kattavampi arvio, esim. kyselyllä kiinnostuneiden perheiden määrystä.

Jaa-äännet: 23

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Nuutti Hyttinen, Maritta Hyvärinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Tuomas Nurmela, Tom Packalén, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Ilkka Taipale, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen

Ei-äännet: 45

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Katri Korolainen, Tuuli Kousa, Meeri Kuikka, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Tyhjä: 11

Hennariikka Andersson, Fatbardhe Hetemaj, Nina Huru, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Pekka Majuri, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Lea Saukkonen, Tomi Sevander

Poissa: 6

Paavo Arhinmäki, Eero Heinäluoma, Rene Hursti, Helena Kantola, Otto Lehtipuu, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

25.05.2016

Stj/11

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Palmia-liikelaitoksen jk 19.03.2015 § 7

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Palmia-liikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon
20.11.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Paul-Erik Sultsi, puhelin: 310 32996
paul-erik.sultsi(a)palmia.fi